85 години

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Том II

85 години

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

„Димитър А. Ценов" - Свищов

Международна научно-практическа конференция

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

8-9 ноември 2021 г.

Том II

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОХЕЗИЯ ПРЕЗ XXI ВЕК – ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Свищов, 8-9 ноември 2021 г.

Посветена на 85 години от създаването
на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“

Сборник с доклади

ТОМ II

Международната научно-практическа конференция е организирана в изпълнение на проект №НФ-2-2021 „Устойчиво развитие и социално-икономическа кохезия през XXI век – тенденции и предизвикателства“, финансиран със средства по Наредба на МОН за насърчаване на научно-изследователската дейност

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2021

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ
Проф. д-р Марияна Божинова
Ректор на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ - председател
Проф. д. н. Борислав Борисов
Проф. д. н. Божидар Божинов
Проф. д-р Стоян Проданов
Доц. д-р Галина Чиприянова
Доц. д-р Здравко Любенов
Доц. д-р Иван Марчевски
Доц. д-р Ирена Емилова
Доц. д-р Искра Пантелеева
Доц. д-р Катя Личева
Доц. д-р Людмил Несторов
Доц. д-р Марина Николова
Доц. д-р Пламен Петков
Доц. д-р Силвия Костова
Доц. д-р Христо Сирашки

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ
Доц. д-р Румен Ерусалимов - *председател*
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова
Гл. ас. д-р Асен Божиков

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Проф. д-р Любчо Варамезов - *председател*
Проф. д-р Анета Денева
Проф. д-р Атанас Атанасов
Проф. д-р Йордан Василев
Проф. д-р Красимир Шишманов
Проф. д-р Маргарита Богданова
Проф. д-р Пенка Шишманова
Проф. д-р Стефан Симеонов
Доц. д-р Александър Ганчев
Доц. д-р Венцислав Василев
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Маруся Смокова-Стефанова
Доц. д-р Румен Ерусалимов
Доц. д-р Светослав Илийчовски
Доц. д-р Теодора Филипова

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

D. A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS – SVISHTOV

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND SOCIO-ECONOMIC COHESION IN THE 21ST CENTURY: TRENDS AND CHALLENGES

Svishtov, 8th - 9th November 2021

Dedicated to the 85th anniversary since the establishment of D. A. Tsenov Academy of Economics

Conference Proceedings

VOLUME II

The international scientific and practical conference has been organized as implementation of project SF-2-2021 "Sustainable Development and Socio-Economic Cohesion in the 21st Century: Trends and Challenges", financed with funds by Ordinance of the Ministry of Education and Science for encouraging scientific research

Tsenov Academic Publishing House
Svishtov
2021

PROGRAM COMMITTEE
Prof. Mariyana Bozhinova, Ph.D.
Rector of D. A. Tsenov Academy of Economics
Prof. Borislav Borissov, D.Sc.
Prof. Bozhidar Bozhinov, D.Sc.
Prof. Stoyan Prodanov, Ph.D.
Assoc. Prof. Galina Chipriyanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Zdravko Lyubenov, Ph.D.
Assoc. Prof. Ivan Marchevski, Ph.D.
Assoc. Prof. Irena Emilova, Ph.D.
Assoc. Prof. Iskra Panteleeva, Ph.D.
Assoc. Prof. Katya Licheva, Ph.D.
Assoc. Prof. Lyudmil Nestorov, Ph.D.
Assoc. Prof. Marina Nikolova, Ph.D.
Assoc. Prof. Plamen Petkov, Ph.D.
Assoc. Prof Silviya Kostova, Ph.D.
Assoc. Prof Hristo Sirashki, Ph.D.

ORGANIZING COMMITTEE
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D., Chairman
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovksi, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.
Head Asst. Asen Bozhikov, Ph.D.

EDITORIAL COMMITTEE
Prof. Lyubcho Varamezov, Ph.D., Chairman
Prof. Aneta Deneva, Ph.D.
Prof. Atanas Atanasov, Ph.D.
Prof. Yordan Vasilev, Ph.D.
Prof. Krasimir Shishmanov, Ph.D.
Prof. Margarita Bogdanova, Ph.D.
Prof. Penka Shishmanova, Ph.D.
Prof. Stefan Simeonov, Ph.D.
Assoc. Prof. Aleksandar Ganchev, Ph.D.
Assoc. Prof. Ventsislav Vassilev, Ph.D.
Assoc. Prof. Krasimira Slaveva, Ph.D.
Assoc. Prof. Marusya Smokova-Stefanova, Ph.D.
Assoc. Prof. Rumen Erusalimov, Ph.D.
Assoc. Prof. Svetoslav Iliychovski, Ph.D.
Assoc. Prof. Teodora Filipova, Ph.D.

The published materials have been reviewed. The authors are responsible for the content and layout of their papers, the opinions expressed, the data used and the sources cited.

ISBN 978-954-23-2069-2 (print)
ISBN 978-954-23-2070-8 (online)

СЪДЪРЖАНИЕ

ТОМ II

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, ПЛАНИРАНЕ, МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА, БИЗНЕС ИНФОРМАТИКА

МЕЖДУНАРОДНАТА ПРОИЗВОДСТВЕНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ
В СЪВРЕМЕННИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕН БИЗНЕС
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 7

INTEGRATION PROCESSES IN INTERNATIONAL BUSINESS: DIAGNOSIS
OF PREREQUISITES, PARAMETRIZATION AND SIMULATION
D. Sc. Econ., Professor, Illya Khadzhynov, D. Sc. Econ., Professor, Maryna Savchenko
Docent, PhD in Economics, Mariia Shkurat 16

ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОПОРЦИИ, ДИСПРОПОРЦИИ… КОХЕЗИЯ?
(ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ)
Проф. д-р Веселин Бояджиев 25

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ В КОНТЕКСТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
Гл. ас. д-р Весела Петрова, Доц. д-р Боряна Трифонова,
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова, **Проф. д-р Емил Димов** 34

ГРАДЪТ - ИКОНОМИЧЕСКИ КАТАЛИЗАТОР
ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНА
Проф. д-р Константин Калинков 43

ПОЛИТИКИ (НЕ)ОСНОВАНИ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА
Проф. д-р Маргарита Богданова 51

КОНЦЕПТУАЛИЗИРАНЕ НА СИСТЕМНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ОБРАТИ
Проф. д-р Никола Янков 59

INSTITUTIONAL CHANGES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION
OF AGRICULTURE TO INFLUENCE UKRAINIAN AGRO – EXPORTS
Assoc. Prof. Oksana Kiforenko, PhD 66

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ
КОМПЕТЕНЦИЙ БЕЛОРУССКИХ МЕНЕДЖЕРОВ
Доктор экономических наук, профессор Наталья Маковская 74

ПРОБЛЕМЫ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ
ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
Профессор, доктор экономических наук Вардан Бостанджян,
Кандидат экономических наук, д-р Армине Захарян, **Юлиана Акобян** 80

СЪВРЕМЕННИ МАРКЕТИНГОВИ АСПЕКТИ НА ПАЗАРА
НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Ваня Григорова ……..…….. 91

РОЛЯТА НА ОРГАНИЗАЦИОННАТА КУЛТУРА
ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Корнелия Тодорова ……..……..…….…….. 100

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА
КАТО ФАКТОР НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕФЕКТИВНОСТТА
НА НОВА ПАРАДИГМА НА ИНДУСТРИАЛНОТО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Александър Александрович Сергеев …..……...…….……. 108

ОРГАНИЗАЦИОННИ ПРОЦЕСИ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Анатолий Асенов …...…….…..……. 116

ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕГРЯВАНЕ И МОБИНГ
В ДИГИТАЛНА РАБОТНА СРЕДА
Доц. д-р Венета Христова …….……..……. 124

БИЗНЕС МОДЕЛИ И ТЕНДЕНЦИИ НА ДИГИТАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ
Доц. д-р Веселин Попов, Доц. д-р Петя Емилова ……..……. 132

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИНФЛУЕНСЪР МАРКЕТИНАГА В БИЗНЕСА
Доц. д-р Виржиния Иванова …….……. 139

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ НА БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Галина Захариева …….……. 147

ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ – КЛЮЧОВ ФАКТОР
ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОМЯНАТА
Доц. д-р Георги Кондев ……..…….……. 155

ВЛИЯНИЕ НА TQM И ВЪНШНИТЕ РИСКОВЕ
ВЪРХУ ПРОЦЕСИТЕ СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОМЯНАТА В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Доц. д-р Георги Кондев, Докторант Ирена Михайлова …….……..……. 164

ЕКОИНОВАЦИИ И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОСТ
Доц. д-р Дафина Донева …..……. 172

ЕТИКА И ЕТИЧНАТА ИНФРАСТРУКТУРА –
МОДЕЛИ В ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР
Доц. д-р Евелина Парашкевова, Докторант Изабела Йонкова …….……. 179

МОДЕЛИРАНЕ НА ЕКСПОРТНАТА ПАЗАРНА ОРИЕНТАЦИЯ
Доц. д-р Здравко Любенов ……..……. 187

ВЛИЯНИЕ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19
ВЪРХУ ДЪЛГОСРОЧНИТЕ НАГЛАСИ И НАВИЦИТЕ
ПРИ ПОТРЕБЯВАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ
Доц. д-р Иван Марчевски, Ас. д-р Криста Нейкова ……..……. 191

РЕЦЕСИЯТА ПОРОДЕНА ОТ COVID-19 И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
ЗА ПРОМЕНИ В БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Людмил Несторов ……..……. 199

РЕКЛАМНИТЕ АГЕНЦИИ В КОМУНИКАЦИОННИЯ ПРОЦЕС
Доц. д-р Пенка Горанова ……...…….……. 210

ЕФЕКТЪТ НА РОЗЕНТАЛ – КОНТРОЛНИ И УПРАВЛЕНСКИ АСПЕКТИ
Доц. д-р Пепа Стойкова, Доц. д-р Ирена Емилова ……...…….……. 218

ДИГИТАЛНАТА ЕКОСИСТЕМА – ТЕХНОЛОГИИ И БИЗНЕС МОДЕЛИ
Доц. д-р Петя Емилова, Доц. д-р Веселин Попов ……...……...……. 227

РАЗБИРАНЕ ЗА РОЛЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
В ПОСТИГАНЕТО НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Румяна Златева ……..……. 234

НАМАЛЯВАНЕ НА РАСТЕЖА И ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ
ЕФЕКТИ НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19 ВЪРХУ
ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Румяна Златева, Доц. д-р Али Балканли ……..……. 241

ТЕОРЕТИЧНИ И ЕМПИРИЧНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА КОМУНИКАЦИОННАТА
ПОЛИТИКА НА ТЪРГОВСКАТА СТРУКТУРА
Доц. д-р Христина Михалева, Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..……. 250

МЯСТО И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОЦЕСА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ПРОЕКТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСТАНАЛИТЕ ПРОЦЕСИ
Доц. д-р Христо Сирашки ……..…… 259

УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ В ИНДУСТРИАЛНОТО
ПРЕДПРИЯТИЕ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗА
Гл. ас. д-р Бориславa Гълъбова ……..……..…… 266

ДИФУЗИЯТА НА ИНОВАЦИИ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Даниела Илиева ……..……...…. 276

АЛГОРИТЪМ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ
В ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНСТИТУЦИЯ
Гл. ас. д-р Деница Загорчева ……....…. 284

УПРАВЛЕНИЕ НА КАРИЕРАТА –
ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ
Гл. ас. д-р Десислава Алексиева ……....…. 292

УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Елена Йорданова ……..…..… 298

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ПЛАНИРАНЕТО
НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Елица Лазарова …….……..... 303

ГЛОБАЛНАТА ТЪРГОВИЯ С ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ
ПРОДУКТИ КАТО ДВИГАТЕЛ НА РАСТЕЖА
Гл. ас. д-р Ивайло Петров …….…..…. 312

ВЛИЯНИЕ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
ВЪРХУ ЦИФРОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова …….……..… 320

СТРАТЕГИЧЕСКА КОРПОРАТИВНА ОТГОВОРНОСТ –
ОСОБЕНОСТИ И ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Милен Динков …… 328

МЕДИКО-ГЕОГРАФСКАТА КОХЕЗИЯ В БЪЛГАРИЯ
Гл. ас. д-р Нели Веселинова …… 335

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ИЗНОС В КОНТЕКСТА
НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОВИД-19
Гл. ас. д-р Недялко Несторов ……..…..…… 343

КОРПОРАТИВНАТА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ
КАТО КОМПОНЕНТ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ –
ВЗАИМОВРЪЗКИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Гл. ас. д-р Станислава Стоянова …….……. 349

ИНТЕГРИРАНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ КАТО ИНСТРУМЕНТ
ЗА ПОСТИГАНЕ НА КОНВЕРГЕНЦИЯ МЕЖДУ РЕГИОНИТЕ
Ас. д-р Мариела Стоянова …….……. 357

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ПРИ КРИЗА - СЪВРЕМЕННИ
ИЗМЕРЕНИЯ И ВЪЗМОЖНИ БИЗНЕС РЕШЕНИЯ
Ас. д-р Надежда Стефанова ……..…. 363

РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА РЕКЛАМНИЯ ПРОЦЕС В АГРОБИЗНЕСА
Ас. д-р Пламен Петров ……..……. 371

INTERNATIONAL ENTREPRENEURSHIP IN THE NEXT NORMAL:
CHALLENGES AND OPPORTUNITIES
Sen. lect. Margarita Mihaylova, PhD …….…….. 378

СИСТЕМИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА МАРКЕТИНГОВАТА
ДЕЙНОСТ В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Д-р Ралица Янева …….…. 385

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МЪРЧАНДАЙЗИНГОВОТО ПРОДУКТОВО НИВО ПОСРЕДСТВОМ МАТРИЦАТА ARTHUR D. LITTLE – A. D. L.
Х. ас. д-р Светла Атанасова ……..... 393

THE IMPACT OF ELECTRONIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT PRACTICES ON ACHIEVING COMPETITIVE ENTREPRENEURSHIP FOR BUSINESS ORGANIZATIONS
Mohamed Mostafa Ali AlBaz, PhD, Lecturer,
Adham Said Ali Ibrahim, MSC, PhD Student ……..……..… 401

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТНИ ЕКИПИ В МУЛТИПРОЕКТНА СРЕДА
Докторант Боян Врančев ……..…….. 409

ИНОВАЦИИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА „ЗЕЛЕНИ“ ПОЛИТИКИ В ХОТЕЛИЕРСТВОТО
Докторант Владо Божилов ……...……..……. 416

КОНФЛИКТИТЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
Докторант Мария Велкова ……..… 425

ОТРАСЛИ НА ИКОНОМИКАТА

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЯТ ТУРИЗЪМ И БЪЛГАРСКАТА ПРОЕКЦИЯ
Проф. д-р Марияна Божинова ……..… 435

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА В ДЪРЖАВИ С РАЗВИВАЩИ СЕ ПАЗАРИ В КОНТЕКСТА НА ИНДУСТРИЯ 4.0
Проф. д.ик.н. Евгений Савелев, Проф. д.ик.н. Виталина Куриляк …….…….. 443

ОСОБЕНОСТИ НА ФОРМИРАНЕ НА МЕХАНИЗМА НА УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНО ОТГОВОРНИТЕ КОМПАНИИ ВЪВ ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИТЕ
Проф. д-р Анета Денева, Докторант Рустам Асланзаде ……..... 451

БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ КАТО АТРАКТИВНИ НИЪРШОРИНГ ДЕСТИНАЦИИ
Проф. д-р Любчо Варамезов, Кармен Врančев ……... 457

ДИГИТАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА – ИНСТРУМЕНТ НА УПРАВЛЕНСКОТО КОНСУЛТИРАНЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СМАРТ ТУРИЗМА
Доц. д-р Николай Цонев, Докторант Данаил Алеков ……..…….. 464

ВЛИЯНИЕ НА КРИЗИСНИТЕ СЪБИТИЯ ВЪРХУ ТЪРГОВИЯТА НА ДРЕБНО
Доц. д-р Венцислав Перков ……. 472

ЗНАЧИМОСТ НА АГРАРНИЯ СЕКТОР ЗА НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА
Доц. д-р Виолета Блажева …….…….. 480

НОВИ ИЗМЕРЕНИЯ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИЯ БИЗНЕС
В ДИГИТАЛНА СРЕДА
Доц. д-р Искра Пантелеева ……..….. 488

ТУРИЗЪМ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Доц. д-р Любка Илиева ……..….. 497

ФОРМИРАНЕ НА СЕНЗОРНИ ИЗЖИВЯВАНИЯ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
ПАКЕТИ КАТО ФАКТОР ЗА ЗАВРЪЩАНЕ НА ТУРИСТИТЕ
В ДЕСТИНАЦИЯТА
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Ралица Георгиева ……..… 505

БИЗНЕС ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОДУКТИТЕ ПО ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕТО ИМ В ТУРИСТИЧЕСКИТЕ
РАЙОНИ В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Мариана Янева, Д-р Стилияна Басмаджиева ……. 513

СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ АГРАРЕН СЕКТОР
В УСЛОВИЯ НА ТРАНСФОРМИРАЩА СЕ
КЪМ УСТОЙЧИВОСТ ИКОНОМИКА
Доц. д-р Марина Николова ……..…… 523

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВ КООПЕРАТИВЕН
МОДЕЛ В БЪЛГАРСКОТО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
Доц. д-р Маруся Линкова ……..….. 532

ИЗИСКВАНИЯ ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ
И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД В ЦЕХОВЕТЕ
ЗА КОНФЕКЦИОНИРАНЕ НА ОБУВНИ ИЗДЕЛИЯ
Доц. д-р Николай Карев ……..……. 539

ТЪРГОВИЯТА НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ –
АНАЛИЗИ И ТЕНДЕНЦИИ
Доц. д-р Петранка Мидова ……..…… 547

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОЦЕНКА НА ПАКЕТИ ОТ АКЦИИ
Доц. д-р Светослав Илийчовски ……..... 555

ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ТЕКСТИЛНАТА ИНДУСТРИЯ
В БЪЛГАРИЯ
Доц. д-р Сергей Найденов, Докторант Калин Петров Киряков …….. 564

ОМНИКАНАЛНАТА ИНТЕНЗИВНОСТ НА АСОРТИМЕНТНО ПРЕДЛАГАНЕ
КАТО ДЕТЕРМИНАНТА НА ПОТРЕБИТЕЛСКАТА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ
Доц. д-р Симеонка Петрова …. ……...571

КООПЕРИРАНЕ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВ
РАСТЕЖ И ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ
Доц. д-р Славена Стоянова ……..…… 579

РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА И ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ
ТЕРИТОРИЯТА И ТУРИЗМА В СЪВРЕМЕННИТЕ УСЛОВИЯ
Доц. д-р Тихомир Личев ……. 587

СОЦИАЛНАТА КОХЕЗИЯ – ХАРАКТЕРИСТИКИ
И ТЕОРЕТИЧНА РАМКА
Гл. ас. д-р Ваня Ганева ……..….. 595

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА БЕЗОТГОВОРНОСТ
Гл. ас. д-р Емил Николов …… 603

ЗАЕТИТЕ ЛИЦА В ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ –
СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова …… 611

ИНТЕЛИГЕНТНИ РЕШЕНИЯ ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО –
ОБЛАЧНА БАЗИРАНА ТОЧКА НА ПРОДАЖБА
Гл. ас. д-р Иван Маринов …… 619

КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА - МОДЕЛ ЗА ПОВИШАВАНЕ
УСТОЙЧИВОСТТА НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО
Гл. ас. д-р Илияна Кръстева ……... 625

ДИНАМИКА В ЗАЕТОСТТА НА ЛЕГЛОВАТА БАЗА ПО БЪЛГАРСКОТО
ЧЕРНОМОРИЕ ЗА ПЕРИОДА 2019-2021г.
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова……632

ПРИЛОЖЕНИЕ НА СКЛАДОВИТЕ СИСТЕМИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА
ТЪРГОВСКИТЕ ПРОЦЕСИ ПРИ ОМНИКАНАЛНИ ТЪРГОВЦИ
Гл. ас. д-р Марияна Кътева…….. 638

ХОТЕЛИЕРСТВОТО В БЪЛГАРИЯ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19
Гл. ас. д-р Павлин Павлов ……..……645

ПЛАНЪТ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – СМЯНА НА ПРИОРИТЕТИТЕ
В ТРАНСПОРТНИЯ СЕКТОР
Гл. ас. д-р Петя Коралова-Ножарова, Гл. ас. д-р Щерьо Ножаров…….……651

МРЕЖОВИ ВЕРИГИ НА ДОСТАВКА В АГРОБИЗНЕСА
Гл. ас. д-р Радка Ненова ……..…….…….659

ДИНАМИКА И РАЗВИТИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕНОСТТА
НА ТРУДА В СЕКТОР УСЛУГИ
Гл. ас. д-р Силвия Господинова …….……...667

СЪЩНОСТНИ АСПЕКТИ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА
Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева ……..……675

ФОТОВОЛТАИЧНИТЕ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТА
НА ЗЕЛЕНАТА СДЕЛКА
Гл. ас. д-р Явор Станев ……681

ТЕРИТОРИАЛНА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА СЕКТОР НЕДВИЖИМА
СОБСТВЕНОСТ И ФАКТОРИТЕ, КОИТО МУ ВЛИЯЯТ
Гл. ас. д-р Яна Стоенчева ……..….. 686

ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИТЕ
НАМЕРЕНИЯ НА МЛАДИТЕ
Ас. д-р Ивайло Костов ……..695

НАЧИНИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ДРЕБНИЯ ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ
БИЗНЕС В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА СЛЕД COVID-19
Ст. преп. Елка Узунова ……702

ПРОИЗВОДСТВО НА ВОДОРОД ЧРЕЗ ЯДРЕНИ ЦЕНТРАЛИ –
ПЕРСПЕКТИВИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
Д-р Борислав Боев ……...……..708

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ТРЪЖНИТЕ ПРОЦЕДУРИ В УПРАВЛЕНИЕТО
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ – АКЦЕНТИ И ПРОБЛЕМИ
Доктор Валери Велковски ……..…….716

ПРОГРАМАТА ЗА ПРОФИЛАКТИКАИ РЕХАБИЛИТАЦИЯ
НА НОИ КАТО ЧАСТ ОТ ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА
ЗА ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ
Доктор Кристина Георгиева ……..725

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО КОХЕЗИОННАТА
ПОЛИТИКА ПРЕЗ XXI-ВЕК
Докторант Айтен Сабри …….. 733

ЗЕЛЕНАТА ИКОНОМИКА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО
Докторант Александър Личев ……740

ПРИКЛЮЧЕНСКИЯТ ТУРИЗЪМ КАТО НЕРАЗДЕЛНА
ЧАСТ ОТ СВЕТОВНИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Виктория Янакиева ……..748

НЕГАТИВНИ ПРОЯВЛЕНИЯ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО
НА МЕДИЦИНСКИЯ ТУРИЗЪМ
Докторант Десислава Александрова ……..754

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА
ЗА СЕРИАЛИЗАЦИЯ НА ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ ОТ СТРАНА НА ООП
Докторант Димитър Райчев ……761

УСТОЙЧИВОСТ И ПЛАНИНСКИ ТУРИЗЪМ: МОТИВИРАНО ТЪРСЕНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ

Докторант Тихомир Драганов[1]

Резюме: *Този доклад предоставя преглед и обсъждане на проблемите на планинския туризъм, свързани неговото устойчиво развитие. Подобно на други стопански сектори, насочени към по-устойчиво управление, в туристическия сектор на дневен ред се поставят въпросите за съхранение на природните и екологични ресурси, преоткриване на селските райони и опазване на околната среда. Устойчивостта на туризма предполага мотивираното търсене на туризъм да бъде ангажирано с опазване на околната среда и ресурсите, на техните не само природни, но и антропогенни компоненти.*

Ключови думи: *устойчивост, планински туризъм, мотивация, екология*.
JEL: L83

SUSTAINABILITY AND MOUNTAIN TOURISM: MOTIVATED DEMAND AND NATURAL RESOURCES PRESERVATION

Tihomir Draganov, PhD Student

Abstract: *This report provides an overview and discussion of the problems of mountain tourism related to its sustainable development. In the tourism sector, like other economic sectors that focus on more sustainable management, preserving natural and environmental resources, reinventing rural areas and protecting the environment are on the agenda. Sustainability of tourism implies that motivated demand for tourism is committed to protecting the environment and resources, their not only natural but also anthropogenic components.*

Key words*: sustainability, mountain tourism, motivation, ecology*
JEL: L83

1.Въведение

Туризмът представлява най-бързо развиващия се отрасъл на икономиката, който е фокусиран върху реализирането на икономически ефекти. Подобно на други производствени сектори, туризмът преживява фаза на дълбока метаморфоза, свързана главно с последните нужди на изискването за интегриране на различни значения на концепцията за устойчивост, като икономически, екологични, социални и институционални.

Актуалността на темата произтича от редица сериозни проблеми в

draganovt@abv.bg , Университет за национално и световно стопанство, гр. София

областта на екологията, култура и социално развитие на страните, които развиват туризъм и са предпочитани за посещение от местни и чуждестранни и посетители. Това предполага развие на нов тип туристическа индустрия, наречена „устойчив туризъм“. Негов основен принцип е да се запази ресурсната база на туристическите страни.

*Теза:*Устойчивостта на туризма предполага мотивираното търсене на туризъм да бъде ангажирано с опазване на околната среда и ресурсите, на техните не само природни, но и антропогенни компоненти. Отрицателните въздействия на човека в хода на туристическите дейности могат да бъдат намалени чрез технологии и организация на планинските преходи, но не могат да бъдат напълно елиминирани. Затова в днешно време с основание се поставя въпроса за управление не само на устойчив туризъм, но и свързаната с него култура на туризма.

Предмет на изследването е устойчивото развитие на планинския туризъм.

Обект на проучване е диалектическата връзка между мотивационно търсене на туризъм и опазване на природните ресурси.

Цел: Да се докаже, че бъдещето на туризма е в неговото устойчиво развитие и единството на мотивирания планински туризъм с опазване на природните ресурси и околната среда.

Така формулираната цел се постига с решаването на следните изследователски *задачи:*

1. Дефиниране на устойчивия туризъм като управленски процес.
2. Изследване на най-новите научни разработки за устойчив туризъм, в т.ч. и планински.
3. Съпоставка между масов и планински туризъм.
4. Идентифициране на формите за планински туризъм, като щадящи природните ресурси.
5. Да се разгледа поведението на хотелската индустрия за околната среда.
6. Да се изведе идеята за баланс между мотивацията за туризъм и проекологичното поведение на туристите и на туристическия бизнес.

2.Устойчив планински туризъм - същност и проучвания по проблема

Според Световната организация по туризъм (UNWTO), устойчив е този туризъм „който взима предвид настоящото и бъдещото си влияние над икономиката, обществото и околната среда и задоволява нуждите на посетителите, индустрията, природата и приемните общности“.[2]

За да отговарят на определението за устойчив туризъм, дестинациите трябва прилагат интердисциплинарен, холистичен и интегративен подход,

[2] http://www.greentourism.eu/bg/Post/Name/SustainableTourism

който включва четири основни цели/показатели[3]:

- Демонстрация на устойчиво управление на дестинацията;
- Максимизиране на социалните и икономически ползи за местните общности и свеждане до минимум на отрицателните въздействия;
- Максимизиране на ползите за местните общности, посетителите и съоръженията за културно наследство с минимално въздействие;
- Максимизиране на екологичните ползи и свеждане до минимум на отрицателните влияния.

Тези критерии са предназначени за използване от всякакъв вид дестинация и мащаб.

Устойчивото развитие на туризма се определя от следните *четири* оперативни насоки: минимизиране на намесата в естествената среда, гарантиране на зачитане на културните различия, максимално участие на местните общности в туристическите услуги и осигуряване на по-висока удовлетвореност от туризма. Според Световната организация за туризъм принципите, които определят подобно развитие, се прилагат към естествени, икономически, социални и културни аспекти, сред които е необходимо да се поддържа баланс, гарантиращ дългосрочно и хармонично развитие.(Силкин, 2017)

Поддържането на този баланс зависи във все по-голяма степен от поведението на туристите към околната среда. Това са съзнателни действия, насочени към намаляване на отрицателното въздействие на хората върху естествената среда. Такова поведение включва минимизиране на потреблението на природни ресурси, забрана за използването на вредни и токсични вещества, намаляване на генерирането на отпадъци и потреблението на енергия[4].

Проекологичното поведение винаги изобразява състоянието на екологичното съзнание на хората, т.е. тяхното отношение, характеризиращо се с отговорност за състоянието на природната среда. Това поведение е израз на познанията на туристите за нея и способностите им да възприемат явления, които се случват в нея, взаимоотношенията, причините и последиците, както и готовността им да възприемат адекватно поведение за околната среда. (Geiger, Geiger, Wilhelm, 2019) В това се откриват и основните различия между масовия и устойчив туризъм.

Важен принос в екологичната икономика е заключението на *Berg*, че устойчивостта не предполага нулеви външни влияния. Изследователят

[3] Global Sustainable Tourism Council Criteria, https://www.gstcouncil.org/wp-content/uploads/GSTC-Destination-Criteria-and-indicators-v1-Dec-2013.pdf

[4] Διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, https://www.e-on.gr/erm-environment-and-climate-change?gclid=Cj0KCQjwjo2JBhCRARIsAFG667WmXLxMuvqN7cRfXz6Dav-FQq_G4DMUWwGuF8JdJJh05bCgCr4NA2YaAtveEALw_wcB

обаче продължава с делфийското изявление[5], че „Без външни фактори проблемът за устойчивостта изчезва“.(Romeiro, 2012) Ако това твърдение се отнася до невъзможен икономически процес, който не произвежда външни ефекти, това би било истина. Въпреки това може да се тълкува и като сигнал, че когато политиката по околна среда интернализира нейните външни фактори, това ще гарантира нейната устойчивост. Само ако интернализацията приеме много специфична форма, която води до неприкосновеното опазване на екологичните права на бъдещите поколения в чисто биологичен план, може да се гарантира устойчивост.

Таблица 1. Основни различия между масовия и устойчивия туризъм

Фактори за сравнение	**Устойчив туризъм**	**Масов (традиционен) туризъм**
Привличане на туристи	Обем на предоставяните туристически услуги, съгласуван със социално-икономическите, екологични възможности на територията, които определят характера на туристическа дейност.	Туристическа дейност, ориентирана към постоянно увеличаване на туристическите потоци. Обем на предоставяне на туристическите услуги, ограничен само от капацитета на материално-техническата база.
Поведение на туристите	Посетителите по време на своето пребиваване следват определен модел на поведение в съответствие с културата на посещаваната територия. Поведение на посетителите не нанася щети на природните ресурси, традиции и обичаи на местното население.	Посетителите донасят свой начин на живот и поведение на територията за отдих.
Отношение към природата	За посетителите е важна самата ценност от съществуването на природните обекти, а не тяхната потребителска ценност.	Доминира потребителско отношение на посетителите към природните обекти. Природните обекти се оценяват изхождайки от полезността за човека.
Отношение на туристите към местното население	Дружелюбни, уважителни отношения, целта, на които опознаване на нова култура.	Формални отношения. Посетителите считат себе си за господари, които трябва да бъдат обслужвани.

Авторска

През последните години пряката комуникация с природата става все по-популярна и привлича все повече ентусиасти на открито. Все по-

[5] Делфийските твърдения са изречени от известния оракул на древна Гърция в Делфи. Те са формулирани по такъв начин, че да се самоизпълняват, защото алтернативните тълкувания обхващат всяка възможност.

актуално става и понятието *зелен туризъм,* който подобно на планинския туризъм предлага такъв активен отдих, който да я съхрани за бъдещите поколения.

3. Единство на мотивацията за туризъм и опазване на природните ресурси

В изследванията на туризма и свободното време на индивидите *мотивацията* е важна концепция за разбиране на въпроса защо хората отиват на почивка или участват в празнични дейности[6]. За основа на дългогодишната традиция на изучаване на мотивация в областта на туризма и свободното време често се използва теорията за вътрешната и външната мотивация. (Yousaf, Amin, Santos, 2018) Друга отправна точка е теорията за очакваната продължителност на *Vroom*, който се фокусира върху процеса на мотивация и се опитва да изясни как хората решават между различните варианти на поведение. (Chianga, ‚Jangb, 2008)

Дефиницията на *Lounsbury* и *Polik* осмисля удовлетвореността от туризма като положително афективно състояние, произтичащо от оценката на преживяванията и свързаните с туризма. Това е в съответствие и с много психологически проучвания, според които приятните, отпускащи или вълнуващи преживявания водят до удовлетворение, а скучните или разочароващи дейности водят до обратното.(Chhetri, Arrowsmith, Jackson, 2004)

В продължение на години поведението, свързано с околната среда, е обект на множество изследвания и в различни организации на хотелиерството. Въпреки че са предложени няколко мотивационни теории, тази на *Push-Pull* е най-широко приета от изследователите в проучванията на туристическата мотивация. (Putlia, 2002) Според тази теория мотивацията може да бъде описана като нуждите или желанията, които подтикват индивида да действа, за да получи удовлетворение. (Mohammad, Som, 2010)

Разбирането на причините, поради които хората участват в дейности на открито, като например планински туризъм, зависи от откриването на основните мотиви и преживявания, водещи до удовлетворение и по този начин до бъдещо ангажиране. Като цяло планините предлагат особено привлекателна среда за туризъм, поради което много дестинации се концентрират върху туризма като основен продукт предимно през летния сезон, но като цяло планинският туризъм се практикува през всички сезони. В този смисъл е особено интересно да се изследват мотивациите и възникващите преживявания, които стимулират участие на потребителите на планински туризъм.

---

[6]Soft adventure motivation: an exploratory study of hiking tourism, https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/TR-10-2019-0403/full/pdf?title=soft-adventure-motivation-an-exploratory-study-of-hiking-tourism

4.Проекологично поведение на местата за настаняване на туристи

Един безспорно важен въпрос за устойчивия туризъм е сериозният дефицит в познанията за ефективността на предприетите дейности и бариерите пред оформяне на поведението за околната среда в хотелската индустрия. Налага се мнението, че трябва да се идентифицират такива бариери и да се посочат насоките на бъдещи проекти за проучване, но това, което е от първостепенно значение, е формулирането на препоръки за приложения, които дават възможност за специални програми в сферата на туризма, насочени към оформяне на позитивно поведение към околната среда. Това убеждение произтича от няколко предпоставки.

Първо, хотелският сектор се е превърнал в значителен потребител на природни и произведени ресурси и следователно оказва значително влияние върху световните резерви. Промишлените специалисти прогнозират, че стойността на хотелиерската индустрия за американската икономика през 2016 г. е 550 милиона долара[7]. В различни части на света специалистите анализират какво може да се направи, за да се справи с нарастващия брой туристи като се появяват предложения, че е необходимо да се увеличи диапазонът на отговорност за отрицателните последици от туризма като замърсяване на въздуха или прекомерна консумация на природните ресурси. В Китай, например, появата на туризъм „за един“ формира нова туристическа тенденция, която да подтикне туристите да се държат по-цивилизовано. (Bugdol, 2019)

Второ, хотелите представляват различни нива на ориентация към околната среда. Някои изследвания показват, че се наблюдава незадоволителен зелен организационен климат, което предполага липса на организационен акцент върху зелените практики. (Zientara, Zamojska, 2016) Също така стандартизираните системи за управление на околната среда не се използват широко в хотелиерството. (Geerts, 2014)

Трето, становището, че е необходимо да се предотврати унищожаването на природната среда, става все по-популярно. От решаващо значение за устойчивостта на хотелската индустрия е разбирането на психологическите механизми, които са в основата на доброволното възприемане на поведението на туристите, което свежда до минимум вредата върху околната среда и общностите, които подкрепят туризма. (Landon, Woosnam, Boley, 2018) Твърди се, че не само хотелите трябва да се съсредоточат върху оформянето на екологично поведение, но и доставчиците на туристически дестинации трябва да осигурят екологични дейности, за да подобрят екологичното отношение на туристите и общото отговорно поведение към околната среда. (Tsung Hung, Fen-Hauh, 2015)

Следователно разбирането на механизмите и бариерите за такова щадящо поведение е много важно. Някои от тях вече са частично иденти-

[7] Advisera Expert Solution, 2018

фицирани. От една страна, е доказано, че собствениците и управителите на хотели могат да изразяват убеждение, че екологичните практики не си заслужава да се включват. От друга страна обаче има все повече доказателства, че положителното отношение на заинтересованите страни към естествената среда не е задължително да се трансформира в съответните практики, например закупуване на наистина устойчиви продукти. Други бариери както в обективното измерение (конкретни действия и проблеми), така и в субективното измерение (всички хора, които трябва да проявяват поведение в околната среда) очевидно изискват по-задълбочена диагностика.

Редица анализи на устойчивия семеен туризъм в планинските райони безспорно посочва, че е необходимо значително да се промени сегашното портфолио от туристически продукти, което предполага хармонизиране на развитието на планинския туризъм с глобалните тенденции[8]. Така поинтензивното развитие на туризма през цялата година би подобрило значително показателите за устойчив туризъм във всички планински райони. Това би повишило стойността на икономическите показатели, които са маркирани като най-неустойчиви.

Устойчивото развитие представлява компромис между необходимостта от генериране на икономически растеж и необходимостта от защита на екологичните ресурси, които правят такъв растеж възможен. Този конфликт е особено значителен в планинския туризъм. Повечето планински територии страдат от основния недостатък - отдалеченост, което възпрепятства икономическото развитие спрямо други региони и води до загуби за местното население. За борба с този и други недостатъци като суров климат и пресечен ландшафт, планинските райони имат необходимост от развитие на *нови* или *допълнителни* икономически дейности. Ако имат уникални природни ресурси, способни да привличат посетители, туризмът може да се превърне във фактор за преодоляване на недостатъците и превръщането им в двигатели на икономическия растеж.

5.Заключение

В настоящата кратка разработка е доказана тезата, че устойчивостта на туризма предполага мотивираното търсене на туризъм да бъде ангажирано с опазване на околната среда и ресурсите, на техните не само природни, но и антропогенни компоненти. Настоящата разработка може да се използва при оформяне на поведението за околната среда от хотелската индустрия. Основна нейна задача е да изработят и определят направления на дейност по развитие на устойчив туризъм.

---

[8] MAKING TOURISM MORE SUSTAINABLE
A Guide for Policy Makers,
https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/8741/-Making%20Tourism%20More%20Sustainable_%20A%20Guide%20for%20Policy%20Makers-2005445.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Използвани източници

Силкин А. (2017) Устойчивый туризм как приоритетное направление в стратегии устойчивого развития.

Διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, https://www.e-on.gr/erm-environment-and-climate-change?gclid=Cj0KCQjwjo2JBhCRARIsAFG667WmXLxMuvqN7cRfXz6Dav-FQq_G4DMUWwGuF8JdJJh05bCgCr4NA2YaAtveEALw_wcB

Advisera Expert Solution, 2018.

Bugdol M. (2019)PROBLEMS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.

Chianga C.,Jangb S. (2008) An expectancy theory model for hotel employee motivation, https://isiarticles.com/bundles/Article/pre/pdf/4850.pdf

Chhetri P., Arrowsmith C., Jackson M. (2004) Determining Hiking Experience in Nature-Based Tourist Destinations, https://www.researchgate.net/publication/223490731_Determining_Hiking_Experience_in_Nature-Based_Tourist_Destinations

Geerts W. (2014) Environmental certification schemes: HOTEL managers' views and perceptions, https://www.researchgate.net/publication/260805666_Environmental_certification_schemes_HOTEL_managers'_views_and_perceptions

Landon A., Woosnam K., Boley B. (2018) Modeling the psychological antecedents to tourists' pro-sustainable behaviors: An application of the value-belief-norm model, https://www.researchgate.net/publication/322661632_Modeling_the_psychological_antecedents_to_tourists'_pro-sustainable_behaviors_An_application_of_the_value-belief-norm_model

Mohammad B., Som A. (2010) An Analysis of Push and Pull Travel Motivations of Foreign Tourists to Jordan, https://www.researchgate.net/publication/49586558_An_Analysis_of_Push_and_Pull_Travel_Motivations_of_Foreign_Tourists_to_Jordan

Putlia G., An Analysis of Push and Pull Travel Motivations of Local Tourists, https://www.scitepress.org/Papers/2018/84901/84901.pdf

Romeiro A. (2012) Sustainable development: an ecological economics perspective.

Soft adventure motivation: an exploratory study of hiking tourism, https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/TR-10-2019-0403/full/pdf?title=soft-adventure-motivation-an-exploratory-study-of-hiking-tourism

Tsung Hung, Fen-Hauh (2015) The influence of recreation experience and environmental attitude on the environmentally responsible behavior of community-based tourists in Taiwan, https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09669582.2015.1032298

Yousaf A., Amin I., Santos J. (2018) TOURISTS' MOTIVATIONS TO TRAVEL: A THEORETICAL PERSPECTIVE ON THE EXISTING LITERATURE.

Zientara P., Zamojska A. (2016) Green organizational climates and employee pro-environmental behaviour in the hotel industry, https://www.researchgate.net/publication/305217581_Green_organizational_climates_and_employee_pro-environmental_behaviour_in_the_hotel_industry